

Uchwała Nr SO-18/0954/73/2024

Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu

z dnia 11 kwietnia 2024 r.

w sprawie wyrażenia opinii o sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Kaźmierz za 2023 rok

wraz z informacją o stanie mienia Jednostki i objaśnieniami

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, wyznaczony zarządzeniem Nr 16/2023 Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu z dnia 4 września 2023 r., w osobach:

Przewodnicząca: Katarzyna Kosmowska

Członkowie: Małgorzata Bekąła

Michał Suchanek

działając na podstawie art. 13 pkt 5 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1325) oraz art. 267 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270, z późn. zm.), wyraża o przedłożonym przez Wójta Gminy Kaźmierz sprawozdaniu z wykonania budżetu za 2023 rok wraz z informacją o stanie mienia Jednostki i objaśnieniami

opinię pozytywną

Uzasadnienie

Przedmiotem badania, stanowiącym podstawę do wydania niniejszej opinii, było sprawozdanie roczne z wykonania budżetu Gminy Kaźmierz za 2023 rok oraz informacja o stanie mienia Gminy (przedłożone tut. Izbie w dniu 14 marca 2024 r.).

Skład Orzekający zapoznał się także z uchwałą budżetową Gminy Kaźmierz na 2023 r. (po zmianach), uchwałą w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Kaźmierz na lata 2023-2034 (po zmianach) oraz ze sprawozdaniami budżetowymi Jednostki za rok 2023.

I. Przedłożone sprawozdanie zawiera część opisową, stanowiącą objaśnienia do sprawozdania z wykonania budżetu, oraz część tabelaryczną.

1. W części opisowej Wójt przedstawił realizację dochodów budżetowych wg źródeł ich pochodzenia oraz realizację wydatków budżetowych wg działów, rozdziałów i paragrafów klasyfikacji budżetowej (z wyszczególnieniem dochodów i wydatków bieżących i majątkowych). Ponadto Wójt przedstawił skutki finansowe obniżenia górnych stawek podatków oraz udzielonych ulg i zwolnień, decyzji wydanych przez organ podatkowy i kierowników jednostek organizacyjnych Gminy, a także stan nadpłat i zaległości oraz czynności podejmowane w celu wyegzekwowania należnych Gminie dochodów. Wójt omówił również zobowiązania, przychody i rozchody budżetu oraz stan zadłużenia Gminy na dzień 31 grudnia 2023 r. Część opisowa zawiera także informacje o: wykonaniu planu finansowego Zakładu

Usług Komunalnych w Kaźmierzu, dochodach rachunku dochodów, o których mowa w art. 223 ust. 1 ustawy o finansach publicznych i wydatkach finansowanych z tych dochodów, wykonaniu funduszu sołeckiego, dochodach z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz wydatkach na realizację zadań określonych w gminnym programie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii.

2. W części tabelarycznej przedstawiono:

- realizację dochodów w pełnej szczegółowości klasyfikacji budżetowej oraz wykonanie dochodów bieżących, wykonanie dochodów majątkowych, wykonanie dochodów wg źródeł i wykonanie dochodów własnych wg źródeł (w układzie: plan na 1 stycznia 2023 r., plan na 31 grudnia 2023 r., wykonanie na 31 grudnia 2023 r., wykonanie planu w %),
- realizację wydatków w pełnej szczegółowości klasyfikacji budżetowej oraz wykonanie wydatków bieżących i wykonanie wydatków majątkowych (w układzie: plan na 1 stycznia 2023 r., plan na 31 grudnia 2023 r., wykonanie na 31 grudnia 2023 r., wykonanie planu w %),
- wykonanie dochodów i wydatków związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami,
- wykonanie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii,
- wykonanie planu dotacji udzielanych z budżetu Gminy,
- wykonanie dochodów i wydatków wyodrębnionego rachunku dochodów jednostek budżetowych prowadzących działalność określoną w ustawie o systemie oświaty,
- wykonanie dochodów i wydatków związanych z gromadzeniem środków z opłat i kar za korzystanie ze środowiska,
- należności, zaległości, nadpłaty,
- wykonanie dochodów z Funduszu Pomocy i wydatków dotyczących realizacji zadań związanych z pomocą obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa,
- wykonanie wydatków finansowanych ze środków Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych,
- wykonanie dochodów ze środków Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych oraz wydatków finansowanych z tych dochodów,
- wykonanie dochodów z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19.

3. W sprawozdaniu przedstawiono zmiany w planie wydatków na realizację programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o finansach publicznych, dokonane w trakcie roku budżetowego oraz stopień zaawansowania realizacji programów wieloletnich.

4. W ocenie Składu Orzekającego sprawozdanie z wykonania budżetu Gminy Kaźmierz za 2023 rok spełnia wymogi określone w art. 267 ust. 1 pkt 1 oraz art. 269 ustawy o finansach publicznych.

5. Do sprawozdania dołączono „Informację o kształtowaniu się wieloletniej prognozy finansowej” oraz „Sprawozdanie z wykonania planu finansowego Biblioteki Publicznej i Centrum Kultury w Kaźmierzu

za okres od 1-01-2023 do 31-12-2023 rok”.

Skład Orzekający wskazuje, że z art. 267 ust. 3 ustawy o finansach publicznych wynika obowiązek przedłożenia przez zarząd jednostki samorządu terytorialnego (wójta, burmistrza, prezydenta miasta) regionalnej izbie obrachunkowej, w terminie do dnia 31 marca roku następującego po roku budżetowym, sprawozdania rocznego z wykonania budżetu jednostki, zawierającego zestawienie dochodów i wydatków wynikające z zamknięć rachunków budżetu jednostki samorządu terytorialnego. Zgodnie natomiast z art. 13 pkt 5 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych do zadań izby należy wydawanie opinii o przedkładanych przez zarządy powiatów i województw oraz przez wójtów (burmistrzów, prezydentów miast) sprawozdaniach z wykonania budżetu wraz z informacjami o stanie mienia jednostek samorządu terytorialnego i objaśnieniami.

II. Analiza porównawcza danych prezentowanych w sprawozdaniu z wykonania budżetu za 2023 rok z kwotami planowanymi w budżecie na 2023 r. oraz danymi zawartymi w przedłożonych sprawozdaniach budżetowych wykazała zgodność kwot planowanych i wykonanych w dokumentach przedłożonych tutaj. Izbie.

III.

1. Na podstawie przeprowadzonego badania Skład Orzekający ustalił, że budżet Gminy Kaźmierz za 2023 rok zamknął się deficytem w wysokości 5.912.416,22 zł (przy planowanym deficycie budżetu w wysokości 7.441.161,97 zł), bowiem:
 - a) dochody zrealizowano w wysokości 57.865.167,29 zł, co stanowi 99,00% planu, z tego:
 - dochody bieżące w wysokości 46.963.112,62 zł, co stanowi 98,72% planu,
 - dochody majątkowe w wysokości 10.902.054,67 zł, co stanowi 100,24% planu;
 - b) wydatki zrealizowano w wysokości 63.777.583,51 zł, co stanowi 96,80% planu, z tego:
 - wydatki bieżące w wysokości 48.169.517,98 zł, co stanowi 97,19% planu,
 - wydatki majątkowe w wysokości 15.608.065,53 zł, co stanowi 95,59% planu.
2. Wykonane dochody bieżące (46.963.112,62 zł) powiększone o niewykorzystane środki pieniężne, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych (1.372.152,51 zł) są wyższe od wykonanych wydatków bieżących (48.169.517,98 zł) o kwotę 165.747,15 zł, co spełnia wymogi art. 242 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.
3. W roku sprawozdawczym Gmina zrealizowała przychody z tytułu zaciągniętych pożyczek i kredytów na rynku krajowym w kwocie 3.114.000,00 zł (99,98% planu).

Ponadto Gmina dysponowała niewykorzystanymi środkami pieniężnymi, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych w kwocie 1.372.152,51 zł, które w całości zostały zaangażowane w budżecie roku 2023 oraz wolnymi środkami, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych w kwocie 4.159.752,46 zł, które w budżecie roku 2023 zostały zaangażowane w kwocie 4.131.791,53 zł.

Rozchody budżetu z tytułu spłat kredytów i pożyczek Gmina zrealizowała w kwocie 1.177.360,00 zł (100,00% planu).

Powyższe dane potwierdza sprawozdanie Rb-NDS o nadwyżce/deficycie za okres od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2023.

4. Ze sprawozdania Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji wg stanu na koniec IV kwartału 2023 r. wynika, że zadłużenie Gminy z tytułu długoterminowych kredytów i pożyczek oraz innych zobowiązań zaliczanych do kredytów lub pożyczek (sprzedaż na raty) wyniosło 10.223.620,60 zł, co stanowi 17,67% wykonanych dochodów.
5. Według sprawozdania Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2023 należności na koniec 2023 r. wynosiły 809.275,33 zł, w tym zaległości – 511.204,63 zł. Wójt w sprawozdaniu omówił ww. zaległości oraz poinformował o działaniach podjętych w celu wyegzekwowania należnych Gminie dochodów. Wielkość zaległości na koniec roku 2023 w porównaniu z rokiem 2022 uległa zwiększeniu o kwotę 184.369,13 zł.
6. Na podstawie sprawozdania Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2023 Skład Orzekający ustalił, że na koniec okresu sprawozdawczego zobowiązania niewymagalne stanowiły kwotę 2.358.423,10 zł. Zobowiązania wymagalne nie wystąpiły.
7. W wyniku analizy sprawozdania Rb-28S Skład Orzekający stwierdził, że (z pominięciem paragrafów wynagrodzeń i składek od nich naliczanych oraz wydatków osobowych niezaliczonych do wynagrodzeń), suma wydatków wykonanych i zobowiązań przekroczyła plan ustalony w budżecie w dziale 852, rozdziale 85219 w § 4300 o kwotę 1.128,95 zł.

Rada Gminy Kaźmierz w uchwale Nr L/411/2022 z dnia 29 grudnia 2022 r. w sprawie uchwały budżetowej na rok 2023 określiła sumę, do której Wójt może samodzielnie zaciągać zobowiązania w wysokości 3.000.000,00 zł (§ 15).

Natomiast w uchwale Nr L/410/2022 z dnia 29 grudnia 2022 r. w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Kaźmierz na lata 2023–2030 Rada Gminy Kaźmierz upoważniła Wójta do zaciągania zobowiązań z tytułu umów, których realizacja w roku budżetowym i latach następnych jest niezbędna dla zapewnienia ciągłości działania Gminy i których terminy płatności wykraczają poza rok budżetowy (§ 3 ust. 1 pkt 2) oraz do przekazania uprawnień do zaciągania tych zobowiązań kierownikom jednostek organizacyjnych Gminy (§ 3 ust. 2).

8. Ze sprawozdania Rb-28S wynika, że w następujących podziałkach klasyfikacji budżetowej poniesiono wydatki związane z wypłatą kar i odszkodowań:

Dział	Rozdział	Paragraf	Plan	Wykonanie
010	01044	4590	1 100,00	1 071,07
700	70005	4600	5 000,00	4 681,20

W sprawozdaniu Wójt poinformował o przyczynach poniesienia ww. wydatków.

9. Wykonanie dochodów z tytułu opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz wydatków związanych z realizacją gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii obrazuje poniższa tabela:

Dochody (zł)			Wydatki (zł)		
Rozdział (§)	Plan	Wykonanie	Rozdział	Plan	Wykonanie
75618 (§ 0270)	51 523,28	51 523,28	85153	15 000,00	1 125,00
75618 (§ 0480)	172 719,77	172 875,11	85154	254 481,12	226 038,76
Razem	224 243,05	224 398,39	Razem	269 481,12	227 163,76

Ponadto w przychodach budżetu w § 905 - „Przychody jednostek samorządu terytorialnego z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach” zaplanowane zostały niewykorzystane w latach wcześniejszych dochody z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w kwocie 45.238,07 zł

Tym samym niewykorzystana w roku 2023 kwota dochodów z tytułu opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych stanowi 42.472,70 zł. Uchwałą Nr LXVIII/553/2024 z dnia 22 stycznia 2024 r. w sprawie zmiany budżetu Gminy Kaźmierz na 2024 r. wymienione środki Rada Gminy Kaźmierz wprowadziła do budżetu roku 2024 w przychodach (§ 905) i przeznaczyła na wydatki związane z realizacją zadań określonych w ustawie z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 poz. 2151, z późn. zm.).

10. Zadania Gminy określone ustawą z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2024 r. poz. 399), dotyczące funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, realizuje Związek Międzygminny „Centrum Zagospodarowania Odpadów - SELEKT”.

IV. Skład Orzekający stwierdził, że:

1. W części opisowej sprawozdania, w pkt 2.5.2. „Dotacje i środki na inwestycje” (str. 29), podano, że w rozdziale 60016 – „Drogi publiczne gminne” uzyskano wsparcie finansowe z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych. Środki te zostały przeznaczone na zadania:

- pn. „Przebudowa ulicy Dolnej w Kaźmierzu” – 2.375.000,00 zł,
- pn. „Przebudowa ulicy Mikołaja Reja w Kaźmierzu” – 3.104.524,18 zł

Poinformowano również, że wsparcie z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych uzyskano w rozdziale 01044 – „Infrastruktura sanitacyjna wsi”, z przeznaczeniem na zadania:

- pn. „Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w Kaźmierzu, rejon ulicy Okrężnej” - 1.855.140,00 zł,
- pn. „Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Kaźmierz, rejon ulic Topolowej i Jabłoniowej” – 2.432.000,00 zł.

Z uchwały budżetowej Gminy Kaźmierz na 2023 r. (po zmianach) oraz z pozostałych części sprawozdania wynika, że wskazane inwestycje realizowane były z udziałem środków z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych, a nie z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych.

2. W części opisowej sprawozdania, w objaśnieniach do rozdziału 75085 – „Wspólna obsługa jednostek samorządu terytorialnego” (str. 43) podano, że: „*Wydatki osobowe w rozdziale 75085 (rozumiane jako suma § 4010 - 4120 oraz 4440) związane są z zatrudnianiem dyrektora, zastępcy dyrektora oraz 4 księgowych, 5 kierowników, 2 konserwatorów opiekunek w czasie dowożenia wyniosły w omawianym okresie 1.638.417,38 zł (na co składają się: wynagrodzenia osobowe, składki na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy oraz odpisy na ZFŚS)*”. Z podliczenia kwot wydatków wykonanych w wymienionych paragrafach wynika natomiast kwota 1.636.916,45 zł. Różnicę w kwocie 1.500,93 zł stanowią wydatki wykonane w rozdziale 75085 w § 3020 – „Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń”.
3. W tabeli Nr 50 zawartej w pkt 3.18. części tabelarycznej sprawozdania pn. „Wykonanie dochodów z funduszu pomocy i wydatków dotyczących realizacji zadań związanych z pomocą obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa” wykazano plan dochodów w dziale 758, rozdziale 75814 w § 0920 w kwocie 9,28 zł, podczas gdy w załączniku do uchwały budżetowej na 2023 r. pn. „Dochody i wydatki przeznaczone na rzecz pomocy Ukrainie, w szczególności obywatelom Ukrainy dotkniętym konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy, w tym zadań realizowanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jak i poza nim”, po zmianach dokonanych zarządzeniem Nr 488/2023 Wójta Gminy Kaźmierz z dnia 19 grudnia 2023 r., w ww. podziale zaplanowane zostały dochody w kwocie 217,64 zł.
Ponadto w podsumowaniu dochodów wykonanych wykazano kwotę 1.026.019,72 zł, podczas gdy z wyliczenia wynika kwota 1.025.811,36 zł.
4. W pkt 3.21. części tabelarycznej sprawozdania pn. „Wykonanie dochodów i wydatków w związku z Covid-19” przedstawiono wyłącznie wykonanie dochodów uzyskanych z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19. Nie podano danych dotyczących wykonania wydatków związanych z przeciwdziałaniem COVID-19.
5. W przedłożonej wraz ze sprawozdaniem „Informacji o kształtowaniu się wieloletniej prognozy finansowej” w pkt 3. „Wynik budżetu” wskazano, że: „*Wynik budżetu ogółem na koniec 2023 r. wyniósł -5 912 416,22 zł. W uchwale WPF wynik budżetu ogółem Gminy Kaźmierz w roku 2023 planowano na poziomie -2 869 911,21 zł.*”, podczas gdy na dzień 31 grudnia 2023 r. w uchwale w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Kaźmierz na lata 2023-2034, zgodnie z uchwałą budżetową Gminy Kaźmierz na 2023 r. (po zmianach), planowano deficyt w wysokości 7.441.161,97 zł. Natomiast kwota 2.869.911,21 zł, to wysokość deficytu planowana na dzień 1 stycznia 2023 r.

6. W przedłożonej wraz ze sprawozdaniem „Informacji o stopniu zaawansowania programów wieloletnich Gminy Kaźmierz za 2023 rok” w tabeli pn. „Wykaz przedsięwzięć wieloletnich Gminy Kaźmierz” pod poz. 1.3.1.8 wykazano przedsięwzięcie bieżące pn. „Urban Consulting Filip Sokołowski - opracowanie plików GML dla aktów planowania przestrzennego Gminy Kaźmierz - uchwalanie studium i warunków zagospodarowania przestrzennego oraz przystąpienie do sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego”, z okresem realizacji w latach 2021-2023, nakładami w kwocie 9.225,00 zł, planowanym na dzień 31 grudnia 2023 r. limitem wydatków w kwocie 3.690,00 zł oraz wykonaniem w 2023 r. w kwocie 28.536,00 zł.

Wykazane dane wskazują, że wydatki poniesione w 2023 r. na wskazane przedsięwzięcie były wyższe, niż planowane w załączniku Nr 2 do uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Kaźmierz na lata 2023-2034 (po zmianach) łączne nakłady finansowe oraz limit wydatków w 2023 r. W części opisowej informacji (str. 6) wyjaśniono, że: *„Zadanie to mieści się w Budżecie Gminy Kaźmierz. Przez przeoczenie nie dostosowano WPF do zmian w budżecie.”*

7. Do sprawozdania z wykonania budżetu dołączono informację o stanie mienia Jednostki wg stanu na dzień 31 grudnia 2023 r. zawierającą dane, o których mowa w art. 267 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych. Wykaz mienia obrazuje stan majątku, jaki Jednostka posiada, jego wartość i zmiany w stanie mienia od dnia złożenia poprzedniej informacji, a także dochody uzyskane z tego tytułu w 2023 r. W dokumencie tym zawarto również informację o posiadanych udziałach w Banku Spółdzielczym w Dusznikach oraz w Spółdzielni Socjalnej Taroka.

Biorąc powyższe pod uwagę Skład Orzekający postanowił jak w sentencji.

Przewodnicząca
Składu Orzekającego

/-/ Katarzyna Kosmowska

Pouczenie: Od opinii wyrażonej w niniejszej uchwale służy odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.